

REDAKTIONEL NOTE

Det bedste symbol på globaliseringen er ifølge Lars Jensen, der indleder temadelen i Anglo Files #144, et foto i Politiken for et par år siden af en død immigrant i vandkanten af en strand i Sydspanien mens to turister fuldstændig uforstyrret nyder solen få meter fra liget. Det rige Europa med dets ubegrænsede mobilitet overfor det fattige Afrika, hvis indbyggere på alle måder er fastlåste. Lars Jensen gør rede for, hvordan globaliseringens virkninger vurderes forskelligt og sætter den ind i sin historiske sammenhæng. Er det, i stedet for at se globaliseringen som en proces, der startede efter 1945, ikke mere rimeligt at se den som en videreudvikling af hele den europæiske kolonisering siden Columbus, eller muligvis helt specifikt forankret i slavehandelen i Caribien – en moderne forløber for vor tids trafficking?

Gregers Friisbergs artikel fører os op til nutiden og beskriver den skarpe drejning som USA's officielle udenrigspolitik har taget fremprovokeret af begivenhederne 9-11, en drejning, der har flyttet amerikanerne fra en klar afstandstagen til den europæiske kolonisering af verden i begyndelsen af det 20. århundrede, til nu selv at foretage aktive indgreb i andre suveræne stater – Irak og Afghanistan - med det dobbelte formål dels at bevise amerikanernes overlegne moralske værdier og dels – måske - at fremme egne geopolitiske og økonomiske interesser i andre verdensdele. Artiklen giver gode tekstforslag og internet-henvisninger som inspiration til undervisningsforløb omkring emnet.

Engelsk i et utal af variationer har som bekendt sejret som førende handelssprog og omgangssprog i hele verden, men betyder uomgængeligheden af engelsk, at vi har at gøre med en moderne form for kolonisering, hvor engelsk, men især amerikansk sprog – og kultur – er med

til at udrydde lokale sprog? Det mener Diana Hicks kan være tilfældet, og hun argumenterer i sin artikel "Globalisation or Glocalisation?" for, at sprogelever overalt opmuntres til at stille spørgsmål til tekster (og implicit til samfundets indretning) i stedet for at være bundet til lukkede spørgsmål fra læreren/lærebogen. Dette sidste er ikke nyt for danske undervisere, men hendes kritik af den nye koloniserings-bølge er bestemt værd at læse.

Jean-Paul Nerrière, franskmænd med militær baggrund og højtstående job i IBM, lancerer sin egen variant af engelsk, "Globish", som han hævder, at alle med blot en kortvarig skolebaggrund med engelsk kan lære på et halvt år, og som vil løse alle problemer med de forskellige varianter af engelsk, som han har mødt på sine mange rejser. Et ordforråd på 1500 er tilstrækkeligt, forbud mod lange sætninger over 26 ord, slut med pronominer. Indføringen af et sådant sprog vil lette business, fjerne uligheder (ingen skal føle sig mindreværdige, blot fordi de ikke har den rette accent), og forældrene elsker det! Han indrømmer, at de fleste lærere hader det, men sådan er lærere. På hans hjemmeside kan man finde flere argumenter <http://www.jpn-globish.com/>.

Johanne Wood tilhører den gruppe af lærere, der går ind for mangfoldigheden. Godt nok har engelsk sejret, men historien viser os, at sproget er så nøje knyttet til den økonomiske og politiske udvikling, at man ikke kan tage for givet, at engelsk vil fortsætte med at dominere verden. Hun har ikke større tiltro til Jean-Paul Nerrières simplificerede sprog, men mener tværtimod som moderne lingvist, at alle varianter er lige gode. Det bedste vi kan gøre er at lade vore elever stifte bekendtskab med de mest udbredte, og hun giver til sidst i artiklen eksempler og links til gode websites.

Et af Sharon Millars fokuspunkter er, om engelsk som lingua franca er ved at udvikle sig som et sprog i egen ret - med de konsekvenser det får for modersmålsundervisningen. Hun anfører, at vi måske i ligeså høj grad bør undervise i the Times of India som the London Times, da vores elever i en globaliseret verden har brug for at kende forskellige varianter af engelsk: World Englishes. I artiklen fremføres forskellige synsvinkler på den sag.

Også dansk udvikler sig og Helle Birk giver i sin artikel om "danglish" et signalement af det danske sprog i en global tidsalder. Ord-sprog dør ud, bevingede ord går i glemmebogen og det, der tidligere var forkert sprogbrug, bliver standarden. I artiklen er der et væld af eksempler på "danglish", dette blandingssprog, hvor engelsk ikke blot erstatter enkeltelementer i sproget, men farver såvel idiomatik som syntaks. Sprogberigelse eller sprogforbistring? Artiklen er fuld af humoristiske indslag og i slutningen fremsætter forfatteren det lønlige håb, at det danske sprog igen får prestige og status.

En rough-guide til litteraturens World Englishes leveres af Emma Dawson, og her er der i artiklens anden del "hands-on" eksempler på, hvordan der kan undervises i genren.

Temadelen afsluttes med 3 artikler fra Københavns og Århus Universitet og Handelshøjskolen, Århus Universitet, hvor der gives konkrete eksempler på hvorledes man i Danmark underviser i globalisering.

På Københavns Universitet beskriver Carl Pedersen og Stuart Ward et kursus, de udbyder i engelsk i globaliseringens tidsalder. Kurset lægger ikke blot vægten på lingvistik, men inddrager tillige sociale, politiske og kulturelle aspekter. De studerende gøres opmærksomme på historiske knudepunkter i en transnational optik, og midt i semestret afkræves de en forklaring på, hvorfor der nu lige tales engelsk i lande som Alaska og Zambia.

Karen Lauridsen på Handelshøjskolen, Århus Universitet, gør op med gymnasiets traditionelle forankring i den litterære kanon, og argumenterer desuden for, at alle ikke behøver at lære lige meget indenfor de fire traditionelle kompetencer. Mundtlig og skriftlig kommunikation bør fremmes og bør først og fremmest tilrettes således, at de modsvarer erhvervslivets

behov. Hun har dog heller ikke tiltro til det fransk-konciperede "Globish", men bekender sig til "International English".

Og hvad gør man på Århus Universitet? Man tilpasser sig regeringens markedsorienterede kurs og forsøger at lokke de studerende væk fra den bløde humaniora og over til de hårde kompetencer, som efterspørges af erhvervslivet. David Harding beskriver et grundkursus i globalisering, der er udviklet på Engelsk Institut og har kørt i et par år, og lærebogsmaterialet hertil fremlægges og diskuteres.

Og nu til noget helt andet: Anglo Files har man kunne finde dele af i mange år på nettet, men nu kan man finde hele bladet der også. Numrene fra 137 er allerede lagt ind, og medlemmer af Engelsklærerforeningen vil for fremtiden kunne finde det i pdf-format både på Anglo Files' (www.anglofiles.dk) og Engelsklærerforeningens hjemmeside (www.engelsklærerforeningen.dk). Man logger blot på med det sædvanlige password, som man finder på sin kontingentkvittering!